

7/16460
6.K.37

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.03.82/610-1057

Konu: Yazılı Soru Önergesi

08.03.2011*023217

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/10/2010 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-26179 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/16460 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, kamu hizmetleri, merkezi yönetim ve yerel yönetimler tarafından, sosyal güvenlik hizmetleri ise genel yönetim içinde ya da kamunun kontrolü altında yarı bağımsız idareler tarafından yerine getirilmektedir. Bu çerçevede gerek merkezi yönetim ve yerel yönetimler gerekse sosyal güvenlik kurumlarına yapılan aktarımların tamamının vergi yükünün hesabında dikkate alınması gerekmektedir.

Mal, hizmet ve işlemler üzerinden alınan KDV, ÖTV ve benzeri vergilerin gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranını ifade eden mal ve hizmetler üzerindeki OECD vergi yükü ortalaması % 10,8 olup, ülkemiz, OECD üyesi AB ülkeleri ortalamasına çok yakın olan % 11,2 oranıyla bu alanda onbeşinci sırada yer almaktadır.

Bu kapsamda yer alan dolaylı vergiler ülkemizde 2009 yılı itibariyle vergi ve sosyal güvenlik prim gelirleri toplamının % 45,6'sını oluşturmakta olup, OECD üyesi ülkeler arasında Şili ve Meksika'dan sonra dolaylı vergi yükü en yüksek üçüncü ülkedir. OECD ortalaması ise % 31,1'dir. Bu verilerden hareketle ülkemizde vergi yükünün yüksek olduğu şeklinde yanlış değerlendirmeler yapılmaktadır. Oysa bir ülkede vergi yükünün yüksekliğinden bahsedebilmek için genel vergi yüküne bakılması gerekir. Genel vergi yükü karşılaştırılmasında ülkemiz OECD ülkeleri arasında en düşük dördüncü ülkedir.

Buna göre, yalnızca mal ve hizmetler üzerindeki vergi yüküne bakıldığında ülkemiz OECD üyesi AB ülkeleriyle eşit bir vergi yüküyle OECD ortalamasına yakın olup, bu alanda vergi yükü yüksek ülkeler arasında bulunmamaktadır. Ülkemizde dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payının yüksekliği ise, ülkemizdeki vergi yükünün yüksekliğinden değil, gelir ve kazançlar üzerinden yeterince vergi alınamamasından kaynaklanmaktadır.

Öte yandan, OECD verilerine göre, ülkemizde dolaylı vergilerin (sosyal güvenlik primleri ile yerel idarelerin vergi gelirleri dahil) toplam vergi gelirlerine oranı 2006 yılında % 48,7, 2007 yılında % 47,7 ve 2008 yılında % 46,1 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 01.01.2005 tarihinden itibaren akaryakıt ürünlerinin fiyatlandırılması serbest piyasa koşullarına bırakılmıştır. Akaryakıt ürünlerinin perakende satış fiyatı; ithal maliyeti veya rafineri çıkış fiyatı üzerine özel tüketim vergisi, katma değer vergisi ile dağıtım ve nakliye şirketlerinin kar payları da ilave edilmek suretiyle serbest piyasa koşulları içerisinde oluşmakta olup, özel tüketim vergisi oranlarında 2007/12756, 2008/13762, 2009/15200, 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişiklik yapılmış bulunmaktadır.

Halen, akaryakıt ürünlerine 31.12.2009 tarih ve 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 95 oktanlı kurşunsuz benzin için 1,8915 TL/Lt, Euro Dizel için 1,3045 TL/Lt, motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılan L.P.G. için 1,2780 TL/Kg tutarında ÖTV uygulanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı